

Filip Terčelj v Škofji Loki

(1917–1921)

Po kroniki Katoliškega izobraževalnega društva in Špitala

Duhovniki koprške škofije so leta 2010 dali pobudo, da se začne postopek za beatifikacijo Filipa Terčelja. Pri takšnem raziskovanju pa so včasih zanimivi tudi detajli, ki jih spodaj navajam.

Kroniko Katoliško-izobraževalnega društva v Škofji Loki je (po društvenih zapiskih leta 1932) sestavil prof. France Jesenovec (1906, Puštal – 1984, Topolšica), slavist in pedagog, poznejši član Profesorskega ceha in Muzejskega društva.¹ Dobesedno je predstavljeno Terčeljevo delo v Katoliško-izobraževalnem društvu. Terčelj je vplival na takrat mlade loške intelektualce, tudi člane poznejšega Profesorskega ceha, kamor so ga vabili tudi kot svojega člana. Ločane je popeljal v novo državo. Pri tem je pomenljivo zapisal: *»Dobili smo svobodno domovino Jugoslavijo! Bog daj, da bi bila res prava domovina vsem katolikom in še posebno Slovencem!«* Terčelja v svojih spominih v knjigi *Pot v osamosvojitve* (1996) omenja celo Niko Kavčič. Ob mojem prihodu med cerkvene

Filip Terčelj (1892–1946).
(hrani: Župnijski arhiv Škofja Loka)

1 Opomba avtorja prispevka, ki je tudi avtor vseh ostalih opomb. ZAL ŠKL/0091.

pevce v začetku 60. let prejšnjega stoletja so ob ponavljanju starih pesmi starejši pevci pripomnili: »To nas je pa naučil še gospod Lipče,«² kot so Terčelju rekli pevci. Njegov priimek so različno zapisovali: pri društvu so pisali Terčelj, pri Dobrodelnosti pa Terčel. Sestavo in pisce Špitalske kronike bo treba še podrobneje preiskati. Začetke je popisala ena od sester. Pri zavzetem delu za Boga in za bližnjega si je Terčelj v vseh režimih nabiral črne »pike«, ki so ga po vojni stale življenje.

Filip Terčelj pride [v Škofjo Loko] 14. 8. 1917

Jeseni 1917 pa se razmere za društvo obrnejo na bolje: v Loko pride mlad, energičen, temperamenten, idealen, vztrajen kaplan, organizator, kot ga do takrat in tudi do danes društvo še ni imelo: g. Terčelj Filip, katerega velikansko delo za katoliško in slovensko stvar (V Škofji Loki bomo obravnavali 4 leta, od jeseni 1917 do jeseni 1921. Danes, ko pišem to kroniko,³ 22. septembra 1932, je ta duhovnik konfiniran v Italiji radi enakega velikega dela za naš slovenski narod, ki trpi pod italijanskim fašističnim režimom. Bil sem njegov ministrant, postrežnik, pevec, igravec pri mladinskih zborih, naraščajnik, član Vrtca in majhen prijatelj v osnovni šoli. Naš gospod Filip, smo mu rekli stari in mladi. Sledeče stvari bodo v kroniki nekoliko obširnejše radi Terčeljevega širokega in globokega dela in radi velepomembnih dogodkov, ki so nastopili s koncem svetovne vojne in prva leta po njej, in ki so tesno zajele vse društvo, ki je stalo na čelu razvoja dogodkov v Loki – prav radi vodilne osebnosti v mestu – radi društvenega predsednika Terčelja Filipa. Že pod Anžičevim predsedstvom⁴ (1917) je posegel v društveno delo. Uredil je s predsednikom razdejano knjižnico in mu pomagal pri marsikaterem drugem delu.

Vso svojo zmožnost organiziranja pa je zastavil v začetku leta 1918 in zato z njim začnem tretjo dobo društvenega življenja in ne s koncem svetovne vojne.

30. maja 1917 je dr. Korošec prebral na Dunaju majsko deklaracijo, 31. julija je Pašić izdal krfsko, a nobena ni v našem društvu mogla najti odmeva, ker društvo je spalo.

Kronika KID⁵ v Škofji Loki od konca I. svetovne vojne do preosnovanja društva v Katoliško prosvetno društvo (1918–1925)

Leto 1918 – zlata doba

Dobo prvih let po vojni prav po pravici nazovem »Zlato dobo« našega društvenega življenja. V tej dobi se je udeleževal s svojimi izrednimi organizacijskimi zmožnostmi predsednik društva v teh letih g. Terčelj Filip.

2 Vzdevek Filipa Terčelja.

3 Pisec kronike France Jesenovec.

4 Tone Anžič je bil v času Terčeljevega prihoda predsednik Katoliško-izobraževalnega društva.

5 KID je kratica za Katoliško-izobraževalno društvo.

Izvoljen je bil za predsednika na Treh kraljev dan, 6. januarja 1918, v kaplaniji. Že tu je podal dve veliki, povsem novi ideji: da ustanovi društvo odsek »Dobrodelnost«, ki bo delalo prošnje za oprostiranje vojaške dolžnosti ter podpisalo reveže, in da v našem okraju popularizira idejo majske Koroščeve deklaracije. Za to veliko delo je pa potreboval društvene prostore. In toliko časa je moledoval pri nemški komandi, ki je za avstrijsko prišla v Loko, dokler ni dosegel popolnega izpraznjenja v februarju 1918.

Takoj februarja 1918 začne poslovati knjižnica, ki jo je Terčelj sam uredil, klavir in drugo opravo znesejo iz vseh hiš zopet na svoje mesto v društvo, nastavi hišnico Benedik Antonijo in:

10. marca 1918 je Terčelj že imel v dvorani prvi jugoslovanski shod v Loki.

30. maja 1918 pa je isti napravil dvojno slovesnost: proslavo obletnice majske deklaracije in 20-letnico posvečenja knezoškofa A. B. dr. Jegliča. Priredil je »Slavnostni večer« s sledečim sporedom

1. Jugoslavija, koračnica.
2. Govor.
3. Petje.
4. Očetu – prizor malih.
5. Ob vojski – Krek spisal.

K proslavi so prišli 3 iz ljubljanskega, iz vse okolice, celo iz Selc 30. Na splošno željo je ponovil prireditev 9. junija 1918.

Prav važna je seja 19. julija 1918. Na njej je predsednik Terčelj predložil spomenico o sporu Šušteršič : Korošec, se z odborom odločno postavil na Krek – Jeglič – Koroščevo stran in obračunal s Šušteršičevimi pristaši v Loki (med njimi je bil najstarejši župnik Šinkovec, ki je sedaj ostal starih nazorov in se tako odcepil od naše stvari in društva!). Dalje je na tej seji Terčelj poročal, da njega odsek »dobrodelnost« šteje preko 300 članic, torej organizacija, kot je dotlej Loka še ni imela. Odsek se je na tej seji popolnoma priključil društvu. Do te seje je že izposodil iz knjižnice 2300 knjig! Na isti seji je sporočil odboru zopet dve novi ideji – (prejšnji je že uresničil in vodil), organizacijo fantov in ustanovitev krajevnega odbora SLS za Škofjo Loko. Tega mu prijatelj Tone Anžič ni več pomagal dovršiti, kajti jeseni 1918 je odšel v Ljubljano. Predsednik Terčelj je imel prvo besedo na dan 15. oktobra 1918, ko je nenadoma obiskal naše mesto voditelj slovenskega naroda iz Avstrije v svobodno Jugoslavijo: dr. Anton Korošec.

Vse mesto je bilo v zastavah, društvena dvorana okrašena, vse na nogah, da vidi ljubljene politika. Stanoval je pri Thalerju, kjer so mu priredili pevci podoknico. V društvu pa je bil velik shod, kjer je otvoril zborovanje predsednik Terčelj Filip in ves shod vodil. Predaval je prof. Dolenec Ivan o važnosti politike. Potem je stopil na naš oder dr. Korošec. Gromoviti živijo, vrisk, veselje, cvetje je letelo nanj. Govoril je o zločinih avstrijske vlade nad slovenskim narodom, o persekucijah in o novem jugoslovanskem kraljestvu. Nato je še govoril župan

Jože Hafner,⁶ za tem pa se je konstituiral krajevni odbor SLS. Govorila sta Terčelj in Vertovec. Zopet je uresničil Terčelj novo idejo. Kmalu nato je bil v Ljubljani shod SKSD, katerega se je naše društvo udeležilo z 22 člani in članicami.

29. oktobra 1918 je bil dan osvobojenja Slovencev naš prvi narodni praznik. V Ljubljani je bila na Kongresnem trgu velika narodna manifestacija, ki se je od nas udeležilo že nekaj, še ne formalno na novo organiziranih Orlov.

To misel (obnovitev Orla) je izvedel Terčelj takoj nato: 1. novembra 1918 je obnovil naš orlovski odsek. Pristopilo je 22 fantov, prvi predsednik je postal Oblak Jože. Fantje so sodelovali pri narodni straži, a so že 14. novembra 1918 s Sokoli vred izstopili iz nje.

17. novembra 1918 je Terčelj ustanovil deški naraščaj za 3–5 razreda.

19. decembra so se vsi fantje Orli vpisali v društvo. V novembru je režiral igro »Berači« in svojo igrico »Španska bolezen Avstrije«.

Pravi zunanji narodni praznik za Loko pa je Terčelj aranžiral 15. decembra 1918.

Zopet je bilo vse mesto v slovenskih zastavah, vsa okna v zelenju in cvetju, vsa srca vesela. V zgodnji uri je Selška orlovska godba igrala budnico. Dopoldne pa se je razvrstil od našega društva v cerkev sprevod: na čelu orlovski konjeniki, nato telovadci, fantje v narodnih nošah na konjih, vsa šolska mladina, selška godba, 32 škofjeloških orlov v krojih, deputacije, društva z zastavami. vmes pa fantje in dekleta v narodnih nošah, ki so nosili slike dr. Kreka, dr. Korošca in regenta Aleksandra. Pri maši v cerkvi je pel moški zbor. Po sv. maši se je razvil obhod po mestu in na Glavnem trgu je tisoč glava množica zapela Lepa naša domovina. Je moralo biti nekaj impozantnega! Popoldne ob 3. pa je bila v naši dvorani velika slavnostna manifestacija. Govoril je župnik in pisatelj F. S. Finžgar. Vse ljudstvo je od veselja kar poskakovalo in vriskalo, piše sam Terčelj v opisu tega dne. In tu še tretji del je imela ta manifestacija: ob 7. zvečer je bila v društvu slavnostna predstava Finžgarjeve »Naša kri«, ki ji je avtor sam prisostvoval in igralce pohvalil. K igri je bil grozen naval, več kot polovica ljudi je morala oditi domov. Čisti dobiček je bil velikanski.

In vse to je organiziral naš predsednik Terčelj, ki je torej kot načelnik našega društva vodil delo osvobojenja v Škofji Loki. Naša stvar je v svobodi triumfirala, in smo navdušili Ločane in okolico za novo domovino in od nikogar drugod ni poteklo navdušenje za svobodno Jugoslavijo kot od našega KID, kjer je na seji 29. novembra 1918 zapisal predsednik Terčelj tole: »Dobili smo svobodno domovino Jugoslavijo! Bog daj, da bi bila res prava domovina vsem katolikom in še posebno Slovincem!«

Med društvenimi odborniki je predsedniku Terčelju najbolj stal ob strani in mu pomagal blagajnik Babič Franc.⁷

6 Po domače Pepe.

7 Po domače Kapar, krojač.

Tudi na znotraj se je društvo v tem letu svobode že močno razvilo: imelo je 11 sej, 165 rednih in 42 podpornih članov, že 4 delujoče odseke: dobrodelni, telovadni, knjižnični in gledališki. Orlov je bilo že 52 ob koncu leta, obrtnega naraščaja 25. Knjig je bilo izposojenih že 2516. Tako plodovito je bilo Terčeljevo delovanje že prvo leto njegovega predsedstva.

Jeseni 1918 odide iz Loke gospod župnik Šinkovec, ki je ostal starih Šušteršičevih nazorov, a ob velikanskih uspehih mladega Terčelja, ki je šel za Jegličem in Korošcem, za katerima je šla vsa mlada agilna duhovščina in vsa naša katoliška prosvetna organizacija in velikanska večina vsega slovenskega naroda, je prosil za pokoj, ki ga je užival doma v Kamniku. Tako sta prav v našem društvu in ob idejah naših trčila skupaj dva človeka, ki sta po zaslugah za naše društvo zelo blizu drug drugemu: Šinkovec ustanovnik KID, obenem s Petričem, podpiratelj društva z mnogimi darili, ustanovitelj Orla in njegov vodja vse do svetovne vojne, mecen knjižnice; Terčelj pa obnovitelj društva po vojni, organizator Dobrodelnosti, poživitelj Orla, knjižnice, teatra, Orlic ustanovitelj, obnovitelj pevskega zbora, skratka Šinkovec največji mecen društva doslej, Terčelj največji dosedanja organizator in idejni vodja društvenega življenja. Skoro enaka sta v mojih očeh, le toliko je Terčelj večji, kolikor je ideja magočnejša, idealnejša, popolnejša, višja od materije, denarja, blaginje; a to le v zaslugah za naše društvo, drugače soditi enega in drugega ni moja naloga. V društvu moramo za vedno ohraniti spomin, najsvetlejši spomin na oba.

1919 – 25-letnica društvenega delovanja (1894–1919)

Račun o svojem prvoletnem plodonostnem delovanju je ob 25-letnici podal predsednik Terčelj 6. januarja 1919 pred 133 člani našega društva. Predložil je občnemu zboru celo vrsto novosti: razširjenje odbora od 8 na 12 članov, predlog o nedeljskih predavanjih, o večjem številu časopisov, o igrah, petju itd. Poročal je o »Dobrodelnosti« in svoji preureditvi škojfeloške ubožnice v letih 1017/18. Naročil je društvu 8 listov: Domoljub, Bogoljub, Slovenec, DS, Mir, GSZ in S.

Že jeseni 1918 se mu je pridružil kaplan Ciril Milavec. 1. maja 1919 pa je Terčelj priredil izredno slovesen sprejem novemu župniku dr. Tomažu Klinarju⁸ in ga takoj vpeljal v društvo.

25. maja je peljal društvo na Šmarno goro.

Prvo nedeljo v juliju je bil v Škofji Loki Cvetlični dan, pri katerem je društvo sodelovalo. V oktobru so preslikali dvorano. Društvo pa je naraslo na 300 članov – prvič dotlej! In od 6.–8. decembra je društvo praznovalo 25-letnico obstoja. Takrat je predsednik Terčelj dejal, da je vse društvo postalo kot panj, v katerem vse mrgoli. Izredno pa je to leto poživil Terčelj Orla: vpeljal je redne sestanke ob sredah in po njih takoj seje. Terčelj je bil podpredsednik Orla. 30. julija se je že poslovil od prijatelja Milavca.

8 Kasneje je bil kanonik v Ljubljani, brat loške uršulinke matere Marije.

26. junija je Terčelj obnovil škofjeloško orlovsko okrožje; ta dan je bila prva seja, 13. julija pa že občni zbor. Okrožni predsednik je bil kot že 1914 tudi sedaj Matej Tavčar iz Selc,⁹ za njim pa – Terčelj Filip. Okrožje je že 31. avgusta 1919 priredilo svojo prvo prireditve v Selcih. To leto si je Terčelj nadel novo nalogo: kot je organiziral fante, hoče še dekleta: in že 15. avgusta 1919 je osnoval Orliški krožek. 10. septembra je priredil lep poslovilni večer bratu Kreku Luku, ki je odšel na vežbe. 24. septembra je ustanovil dekliški naraščaj – gojenke. 8. oktobra je imel žalno sejo za pokojnim dr. Lovretom Pogačnikom. Od 1.–6. novembra je že organiziral okrožni tečaj v naši dvorani.

Od 5.–8. decembra pa je s praznovanjem 25-letnice društva obenem priredil »Mladinski praznik« Orla, 5. decembra Miklavžev večer z akademijo, ki je lepo uspela in z obdarovanjem otrok in odsekovnih odbornikov. Akademija je izzvala veliko navdušenje in Terčelj jo je ponovil v nedeljo 7. decembra. 8. decembra je bila ob pol 8. sv. maša, h kateri je šla vsa orlovska družina med trobentanjem v sprevodu. Zvečer 8. 12. pa je že tretjič ponovil akademijo.

Leto 1920

Še prva polovica leta 1920 je bila vsa v znamenju praznovanja društvene 25-letnice. Na občnem zboru 6. januarja je predsednik Terčelj primerjal društvo z drevesom z mnogimi vejami, odseki. Proslave 25-letnice so bile na sv. Jožefa in 2. nedeljo po veliki noči, 18. aprila s tesnim sodelovanjem vseh odsekov: igrali so »Za pravdo in srce« (Medved). To leto je Terčelj reformiral odbor v 17 članov. Med njimi in predsednikom je bil neki spor, predsednik je celo odstopil, a na izrednem občnem zboru 1. februarja zopet sprejel predsedstvo.

V začetku maja je škof dr. Jeglič v Loki birmoval in obhajal svojo 70-letnico: vse društvo mu je 7. maja priredilo pozdravni večer s telovadnimi točkami.¹⁰ To leto so se vršila nedeljska predavanja, popravili so stranišča in tla v mali dvorani, v decembru pa ustanovili »družabni klub«.

26. septembra je umrl Finžgar Alojzij,¹¹ ustanovnik KID 1903, njegov prvi in nato še večletni tajnik.

Knjižnica je bila to leto razmetana in vsa v neredu, zakaj, ne vem. Šele proti koncu leta jo uredi gospodična Grohar Francka.

Dobrodelnost je imela 42 sej! Predstav je bilo kar 22!

Orel je imel 82 članov in živel živahno življenje. Izleta v Maribor se je udeležilo 19 orlov, 29 orlic in 2 naraščajnika (med njima jaz kot prvošolec!¹²)

18. avgusta so obiskali odsek in prisostvovali fantovskemu večeru gospodje Pirc Jože, Grdina in Remec s soprogo. 6. junija je bila v Puštalskem gradu

9 Župnik, kasneje dekan.

10 Anton Bonaventura Jeglič omenja birmo v Škofji Loki v svojem *Dnevniku*.

11 Alojzij Finžgar je bil kamnosek; njegovi sinovi so bili prof. dr. Alojz, pravnik, Lado, trgovec, Franc, kovinar in pedagog, Rudi, kovinar. Vsi športniki.

12 Franc Jesenovec, urejevalec kronike.

telovadba, 8. decembra pa je bila zopet akademija. Tudi okrožje se je razmahnilo: svoj delokrog je razširilo tudi na Poljansko in že 22. avgusta so dijaki in okrožje priredili na Trati veliko okrožno prireditev, h kateri se je iz Loke peljalo 16 voz. Predsednik okrožja je bil do 31. X. 20. Terčelj, nato Lovro Planina. Terčelj je ustanovil odsek na Trati in v Poljanah in ju priključil našemu okrožju. Društvo je štelo 305 članov! (259 rednih in 46 podpornih).

Leto 1921

Na občnem zboru 6. januarja zopet četrtič Terčelj predsednik. To leto je sestavil hišni red, prenovil električno napeljavo. Zopet izredni občni zbor 20. marca radi predsednikovega odstopa. Na prošnjo deputacije z občnega zbora je predsedstvo zopet začasno prevzel. V juniju so imeli v društvu prireditev salezijanci. To leto sta bila dva izobraževalna tečaja, 31. julija in v septembru. Poleti se je društvo udeležilo shoda na Brezjah. 12. oktobra se je od društva poslovil predsednik Terčelj in odšel v Nemčijo študirat. Za njim je prišel v Loko Urbanc Franc (oziroma že septembra 1921!)¹³ Do leta 1921 Babič Franc skoro neprestano blagajnik, naslednje leto 1922 in 1923 pa še v gospodarskem odseku, 1924 pa podpredsednik, od 1894–1924 torej odbornik. Članov je bilo 272. Knjig 1642, bravcev 104, izposojenih 1008. Iger 13, pevcev 18, orlov 77, orlic 26; orli na 16. prireditvah, imeli 54 sestankov. Brata Ramovš Tone in Grohar Ciril v Strassburgu na tekmah.

Leto 1922

Na občnem zboru 6. januarja so skrčili odbor na 8 članov plus mestni župnik in to je še danes. Predsednik postane župnik dr. Klinar Tomaž. Planina Lovro¹⁴ obnovi okrožje. Orli to leto v Brno; 15 članov. 16. julija je bila v Škofji Loki velika telovadna prireditev, a dež!! je preprečil telovadbo, le v dvorani zabava. Maja se povrne Terčelj v Loko in ostane tu nekaj mesecev. Ta orlovska prireditev 16. julija je bila 15-letnica Orla!

Terčeljeva Dobrodelnost, reforma mestne ubožnice – Špitala

Poleg verskega, kulturnega, državotvornega, političnega in družbenega dela je bil Terčeljev največji uspeh reforma srednjeveške mestne ubožnice. Za to naloge je pri KID ustanovil društveni odsek Dobrodelnost. Loka je imela od 16. stoletja naprej svoj dom za ostarele: mestno ubožnico – špital, v lasti in upravljanju mestne občine. Oskrbovanci so uživali nočno zavetišče in spanje, hrano so si iskali pri dobrotnikih in na obeh portah – kapucinski in nunski. Terčelj je s svojim odsekom zagotovil celodnevno varstvo. Pozneje se je Dobrodelnost

13 Kaplan v Škofji Loki.

14 Brat prof. Franceta Planine.

osamosvojila iz društva, njeno delo je naprej prevzela občina, ki ga je z redovnimi sestrami vodila do okrog leta 1949, ko so zavod preselili v dom počitka v Preddvoru. Potem v Loki nismo imeli doma ostarelih vse do zgraditve sedanjega doma v Stari Loki. Začetki Dobrodelnosti so opisani v Kroniki Špitala, ki po poznejših zapisih prinaša dogajanja od začetka 16. stoletja naprej; knjiga je v Župnijskem arhivu v Škofji Loki.

Nas pa zanimajo začetki Terčeljeve reforme Špitala.

Kako je nastalo društvo Dobrodelnost

Portal mestne ubožnice, zgrajen v začetku 18. stoletja, pred obnovo. (foto: Janez Misson, fototeka Loškega muzeja Škofja Loka)

Za časa vojnega preobrata je kaplanoval v mestni fari sv. Jakoba goreč, še mlad, za vse dobro vnet duhovnik prečastiti gospod Filip Terčel, kateremu so se reveži smilili, ter začne premišlje-vati, kako bi se dalo pomagati.

Obrnil se je do deklet in mla-dih gospodinj, ter prosil in jih nav-duševal naj mu pomagajo, da bi se bednim stanje zboljšalo. Hvala Bogu, našel je odprta srca. Nekaj deklet mu je prišlo na pomoč, da so brezplačno osnažile vso zane-marjeno hišo, oprale in očistile reveže, njih postelje, sploh vse. Zgoraj omenjeni prečastiti gospod je sam osebno sodeloval pri snaže-nju, pometanju, ribanju, itd. Ob tej priliki se je osnovalo plodono-sno društvo »Dobrodelnost«.

Ko je bilo za silo urejeno, je pa nastala misel: Kaj pa zdaj? Treba bi bilo moči, da bi se red vzdrže-val, a kje dobiti? Pa ljubi Bog je poskrbel. V Stari Loki so se naha-jale sestre iz družbe Auerspergove

grofice, tako imenovane sestre Angelja varuha, ki so oskrbovale uboge sirote ter stregle bolnikom po hišah. Ko se vrne dne 19. julija 1917 sestra Klara Sevčnikar (doma iz Štajerskega Šoštanja) od bolniške postrežbe domov, ji poda prednica s. Alfonza neko listino rekoč: »Tu imaš svoje dokumente, pa pojdi kamor hočeš.« Kako presenečenje! Kam se hoče tako revica podati? Ko to zve neka sotrudnica

društva »Dobrodelnost« pelje s. Klaro k prečastitemu gospodu Filipu Terčel, kateri nji izroči težko in trudapolno dolžnost oskrbo revežev t. j. sodelovanje društvom »Dobrodelnost«.

Ker je pa družba grofice Auersperg razpadla, pridružile so se sestri Klari še dve drugi, in sicer: s. Elizabeta Novak, rojena Sv. Bolfang v Slovenskih goricah, in s. Karmela Križnar, rojena v Stražišču pri Kranju.

Med tem časom je bil nastavljen za župnika v mestni fari prečastiti gospod dr. Tomaž Klinar, kateri je prav z veliko navdušenostjo deloval za društvo. Omenjeno društvo »Dobrodelnost« je prevzelo dolžnost preskrbeti reveže s hrano, a pomagale bi sestre s tem, da bi nabirale živila po občini, domači in sosednih.

Z vso vnemo so se sestre poprijele težavnega dela ter so začele prositi živil pri dobrih župljanih, kateri so tudi velikodušno prispevali. Delovale so torej 3 uboge sestre same sebi pripuščene 5 let v prid in korist ubogim revežem in društvu Dobrodelnost, a mučila jih je ena misel: »Kaj bo v prihodnosti, ko se postaramo, kdo nas bo preskrbel?« Temu je prišla občina na pomoč, češ: Občina vas bo preskrbela. Pa uboge sestre so hrepenele višje. Po odloku sv. Stolice bi bile morale redovno obleko odložiti, ker niso pripadale nobeni urejeni kongregaciji, ali pa se priklopiti kakemu drugemu redu.

Zatekle so se k ljubljanskemu škofu in vprašale za svet. A ta jim svetuje, naj se priklopijo k šolskim sestram III. reda sv. Frančiška v Mariboru. Zaprošile so vrhovno predstojništvo šolskih sester v Mariboru, da bi se njim smele priklopiti, kar so po daljših in vztrajnih prošnjah dosegle s pripombo, da se morajo podvreči novicijatu. Pogoj so z vso srčnostjo sprejele.¹⁵

Notranje pročelje mestne ubožnice, po obnovi.
(hrani: Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota v Škofji Loki)

15 Besedilo špitalske kronike, ki jo je pisalo več rok v različnih obdobjih, v prispevku ni lektorirano, zapis je takšen kot je v originalu. Ohranjena sta tako jezik in slog urejevalca Kronike prof. Franca Jesenovca.